

تازه‌های نشر

کتاب حضرت آدم(ع) به قلم حجت الاسلام محمدرضا عابدینی به همت نشر معارف به تازگی منتشر شد. به گزارش خبرگزاری فارس، تحلیل سیره انبیا و اولیای الهی(ع) به عنوان حقیقتی زنده و تأثیرگذار در زندگی امروز ما چه در زمینه محبت به آن‌ها و چه عبرت

❖ **گناهی که با دعا و طلب استغفار پیغمبر(ص) هم بخشیده نمی‌شود**
 بعضی‌ها هم این قدر بد هستند که خدا به پیغمبر(ص) می‌گوید: «۷۰ بار هم دعا کنی، من این‌ها را نمی‌بخشم». خدا هر گناهی را اگر استغفار

کنی می‌بخشد، اگر گناه را نبخشد، پیغمبر(ص) دعا کند، می‌بخشد. یک کاری داریم در قرآن گفته‌اگر این گناه را انجام دهی، ۷۰ بار، شخص پیغمبر(ص) دعا کند، من این‌ها را نمی‌بخشم، آیه‌اش این است: «اَسْتَغْفِرُ لَهُمْ اَوْ لَا تَسْتَغْفِرُ لَهُمْ» اگر استغفار کنی

حیله‌های شیطانی به مدد آیات قرآن کریم و احادیث اهل بیت و عترت نبوی(ع)، به شناخت و سیره و سنت‌های انبیا(ع) و نحوه برخورد مؤمنان و منافقان و مشرکان و کافران و دشمنان در این کتاب پرداخته شده تا با تطبیق آن بر شرایط امروز، صراط مستقیم

«سَبْعِينَ مَرَّةً» (توبه/ ۸۰)، ۷۰ بار تو پیغمبر دعا کنی، نمی‌بخشم. خب چرا؟ می‌گوید این‌ها مؤمنان را مسخره می‌کردند، یک خانم باحجاب را که می‌دیدند، متلک می‌گفتند، یک کسی بلند می‌شد نماز می‌خواند، مسخره‌اش می‌کردند، یک کسی

محسن فاطمی نژاد

همه چیز را نمی‌شود روی کاغذ پیاده کرد؛ مثلاً صدای لرزان پیرمردی که گاه و بیگاه وسط درس اخلاق، مستمعش را «داداش جون» خطاب می‌کند و بعد وقتی وصیت «وابک علی خطبتک» امیرالمؤمنین(ع) به فرزندش امام حسن(ع) را می‌خواند، پیش از آنکه با آن صدای بغض آلود بگوید: «داداش جون! یعنی بر گناهانت گریه کن.» بغض خودش می‌شکند و شروع به گریه می‌کند.

وقتی سیدپور یا ملک آبادی کارگردان مستند «عید کریم» به من گفت به کار بردن تکنیک بازسازی را در ساخت مستند زندگی علما نمی‌پسندد، ناخودآگاه یاد همین مقدمه‌ای افتادم که دو سال پیش برای گفت‌وگو با سیدرضا هما یونی، خادم دهه ۶۰ مرحوم آیت الله حق شناس نوشته بودم. راست می‌گفت، هیچ چیز جای صوت و تصویر خود علما را نمی‌گیرد.

رمضان امسال، مستندی که او در پنج قسمت از زندگی آیت الله حق شناس ساخته بود، پخش شد. خودش می‌گوید ساخت کار چهار پنج سال طول کشیده و طولانی شدن این روند به خاطر چالش‌هایی بوده که در ساخت زندگی علما وجود دارد. بهانه پخش این گفت‌وگو سبب شد ساعتی به گپ و گفت با او بنشینیم و از چالش‌های مستندسازی در خصوص علما از او بپرسیم.

■ **پیشنهاد ساخت مستند در مورد آیت الله حق شناس را چه کسی داد و این ایده چطور مطرح شد؟**

ساخت این مستند به پیشنهاد آیت‌الله جوادان و آقای حداد مدیرعامل مجموعه (مؤسسه ایمان ماندگار) بود. مؤسسه ایمان ماندگار، مجموعه حفظ ونشر آثار چند نفر از علماست که اولویتش پرداختن به مرحوم آیت‌الله حق شناس است. در این راستا هم به دنبال مستندسازی از زندگی علمای اخلاق بودیم که اسامی بزرگانی همچون آیت‌الله حق شناس، حاج آقای مجتهدی، حاج آقا مجتبی تهرانی، شیخ محمود غفاری، علامه عسکری و آیت‌الله جوادان برای این کار مطرح شده است. ساخت این مستندها را با روایت زندگی آیت‌الله حق شناس آغاز کردیم و امیدواریم ان‌شاءالله خداوند این توفیق را بدهد تا بقیه این موارد را نیز بسازیم.

■ **روند تولید کار و پژوهش برای مستند چقدر طول کشید؟**

با توجه به وسواسی که در کار داشتم و از طرفی اعتقاد نداشتن به مقوله‌ای چون «بازسازی»، کار چند بار تدوین شد. تلاش ما این بود افرادی نیز برای مصاحبه و روایت کردن از آیت‌الله حق شناس انتخاب شوند که مرتبط‌ترین افراد با ایشان باشند. می‌توان گفت حتی برخی افراد به اندازه خانواده ایشان به آیت‌الله حق شناس نزدیک بودند. آقای مطلبی کاشانی که وصی رسمی آیت‌الله حق شناس است، از این دسته بود که تاکنون نه با مجموعه‌ای مصاحبه کرده و نه جلو دوربین حاضر شده بود. همین وسواس و حساسیت‌ها سبب شد کار تولید مستند از

انجام مصاحبه‌ها تا تدوین کار نزدیک به پنج سال طول بکشد.

■ **روند انتخاب افراد برای انجام مصاحبه‌ها و نوع قالبی که برای روایت مستند انتخاب کردید، بر چه اساس بود؟**

مجموع افرادی که با آن‌ها گفت‌وگو کردیم، ۱۶ نفر بودند. با آیت‌الله جوادان چند روز گفت‌وگو انجام شد. با آقای جعفری که به آیت‌الله حق شناس بسیار نزدیک بود، نخستین بار بود گفت‌وگو می‌شد. آقای پناهیان، حدادیان، سازور و میرهاشم جزو افراد مشهوری بودند که به آقای حق شناس نزدیک بودند و می‌شد از آن‌ها در این خصوص روایت شنید. تصور خود من این است بهترین مدل روایت را انتخاب کردیم. هنگام ضبط مصاحبه به این رسیدیم که یک مجموعه خاطرات یکسان و مشترکی در پاسخ به پرسش «مهم‌ترین خاطره شما از آیت‌الله حق شناس چیست؟» بین مصاحبه‌شونده‌ها وجود دارد. این خاطرات مشترک در مجموع ۲۰ خاطره و داستان شد؛ از خاطره حج بگیرد تا چله زیارت عاشورا و رابطه با امام زمان(عج). از آنجایی که کشنگ‌ترین و فراگیرترین ژانر، داستان بود به این نتیجه رسیدیم بهترین مدل روایت برای زندگی آیت‌الله حق شناس، همین روایت است. بازخوردهایی نیز که تاکنون از مستند گرفته‌ام، مؤید همین نگاه است که چون مدام خاطره و داستان تعریف می‌شود، جریان روایت شیرین می‌شود و افراد حوصله می‌کنند در هر قسمت، ۴۰ دقیقه پای مستند بنشینند. بنابراین این مستند، یک مستند توضیحی و تشریحی و

کتاب «حضرت آدم (علیه السلام)» جدید ترین اثر محمدرضا عابدینی منتشر شد

گرفتن و درس‌آموزی از سرنوشت مخالفان آن‌ها آن هم در بیان کامل قرآنی ضروری است.

از این‌رو با توجه به اینکه در دوران غیبت خاتم اوصیا(ع) همه سینن و مواریث انبیا(ع) در کمالات و ابتلائات تکرار می‌شود برای مصون ماندن از

پای صحبت کارگردان مستند زندگی آیت‌الله حق شناس

که رمضان امسال روی آنتن رفت

نوری در برابر دوربین

به اعتقاد من در مورد زندگی علما در مستند، باید تکلف را کنار گذاشت و روی محتوا تمرکز کرد و اگر هم می‌خواهیم کار ویژه‌ای انجام دهیم، مدیوم سینمایی راه حل است که باید توسط یک کارگردان یا تجربه مثل میرباقری انجام گیرد.

اضافه‌گویی نیست، همه داستان‌های مختلف است که از زبان افراد متفاوت روایت می‌شود.

■ **مخاطب سیما، تجربه دیدن مستندی از جنس «حدیث سرو» را نیز در خصوص زندگی علما دارد. آنچه در حدیث سرو شاهد بودیم، بازسازی خیلی از صحنه‌ها و روایت‌ها بود. شما چرا در این کار سراغ بازسازی نرفتید؟**

مستند «حدیث سرو» بسیار خوب بود و حتی مستند «العید» این مجموعه در خصوص آیت‌الله بهجت برای خود من الگویی بود. پیشتر هم شبکه قرآن مستندی برای حاج آقای حق شناس ساخته بود و در آنجا از تکنیک بازسازی استفاده کرده بودند که به نظر خوب از این تکنیک استفاده نشده بود. معتقدم تا وقتی آرشیو یک مجموعه به درستی رونمایی نشده، دیگر نیازی به بازسازی نیست. به همین دلیل سراغ این مدل رفتیم که سخنرانی‌های مختلف را داشته باشیم و در کنارش آرشیوهایی که در مؤسسه ایمان ماندگار از آیت‌الله حق شناس وجود دارد را کنار این خاطرات جابدهیم. نکته‌ای که وجود دارد این است بازسازی در مستندها همیشه خوب در نمی‌آید چون نه کاراکتر شبیه شخصیت می‌شود و نه اصلا بحث‌های مالی اجازه می‌دهد شما به این سمت حرکت کنید. نکته مهم‌تر از نظر من که ۱۵سال در حال فعالیت رسانه‌ای هستم این است مخاطب همیشه مخاطبی پرزرق و برق پسند نیست. مستند آیت‌الله حق شناس باید یک مستند ساده داستانی باشد؛ یعنی در آن داستان نقل کنیم و سادگی ببینیم. وقتی این کار را نکنیم و مثلاً سراغ بازسازی برویم، حتماً کار از سادگی

درمی‌آید. در مورد مستند علما یا نباید سراغ بازسازی رفت یا اگر رقتیم باید سراغ ساختن فیلم سینمایی برویم که اینجا هم دیگر باید کار را به کسی مثل داوود میرباقری سپرد.

بنابراین شیوه کار ما در این مستند روایت خاطره و گنجاندن آرشیو نابی بود که خیلی از مخاطبان آن‌ها را ندیده بودند. ضمن اینکه دیدن فیلم‌هایی از خود حاج آقای حق شناس، خیلی مورد استقبال قرار گرفت و خاطرات زیادی را برای بسیاری زنده کرد.

■ **این آرشیو تقریباً چند ساعت است؟ چقدر فیلم و صوت از ایشان وجود دارد که هنوز منتشر نشده است؟**

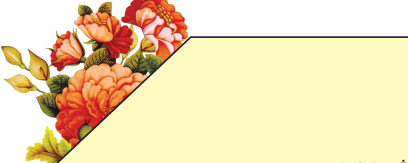
بخشی از صوت‌های جلسات آقای حق شناس خوب و بخش زیادی نیز بی‌کیفیت است. ما نیز در این کار تلاش کردیم آن بخش از آرشیو که به بحثمان مرتبط است و خاطرات را تکمیل می‌کند، منتشر کنیم. بالطبع بخش دیگری از آرشیو نیز وجود دارد که نمی‌شود همین‌طوری داخل مستند ریخت و ان‌شاءالله به وقتش و در کارهای دیگری می‌تواند منتشر شود.

■ **به عنوان کسی که تجربه ساخت مستند در خصوص زندگی علما را دارید و پروژه‌ای نیز در همین راستا تعریف کرده‌اید، چالش‌های این مسیر را چه می‌دانید؟**

من در این ۱۵سال راه‌های مختلف را امتحان کرده‌ام، از تصویرسازی دیجیتال بگیرد تا نقاشی و موشن و مانند آن، ولی به نظرم بهترین راه این است سادگی را انتخاب کنم. به اعتقاد من در مورد زندگی علما در مستند، باید تکلف را کنار گذاشت و روی محتوا تمرکز کرد و اگر هم می‌خواهیم کار ویژه‌ای انجام دهیم، مدیوم سینمایی راه حل است که باید توسط یک کارگردان یا تجربه مثل میرباقری انجام گیرد. اسمش را که نمی‌شود چالش گذاشت چون همه‌اش شیرینی است ولی تمایل نداشتن افراد به حضور در مقابل دوربین را می‌شود در این خصوص ذکر کرد. برای این مستند سه چهار سال تلاش کردیم تا آقای مطلبی را راضی کنیم ببایند و جلو دوربین بنشینند. باز در همین خصوص مثلاً نتوانستیم با خانواده حاج آقای حق شناس گفت‌وگو کنیم. این‌ها مهم‌ترین چالش‌ها هستند.

نکته دوم این است در خصوص زندگی یک فرد بزرگوار ی مثل آقای حق شناس که سراسر برکت و نور است، نمی‌داند چه مطلبی را منتشر کند یا نکند و اصلاً مردم این کرامت‌ها را باور می‌کنند یا نه. اتفاقاً یکی از چالش‌های ما با شبکه سه هم همین بود که به بخش‌هایی منتشر شود و چه بخش‌هایی نه. خود آقای جوادان اعتقاد داشت مردم بخش‌هایی از این گفت‌وگورا باور نمی‌کنند در حالی که ایشان این‌ها را داشته است. همه این‌ها کنار هم سبب می‌شود مستند ساختن از زندگی علما چالش داشته باشد، ولی در عین حال موجب می‌شود فکر کنیم چگونه تلاش کنیم تا به نتیجه مطلوب و رضایت‌بخشی که مدنظرمان است برسیم.

نیاز جامعه امروز ما این است معنویت به آن برگردد و بداند چنین شخصیت‌هایی در آن بوده‌اند و چنین انسان‌های بزرگوار ی بوده و هستند.

گوش بدهید.

■ اگر انسان، استادی نداشته باشد که او را راهنمایی و ارائه طریق بکند؛ هلاک خواهد شد، داداش جون! علما را باید از عالم ربانی گرفت، داداش جون! نه از هر کسی.

■ چندین سال باید در خانه پروردگار را بزنی، تا ان‌شاءالله در باز شود، داداش جون! بکوب حلقه در را که عاقبت ز سرای / سری برآید اگر، حلقه را بجنبانی.

■ موانع قبول دعا چیست؟ عجب دارم، حسد دارم، تکبر دارم. اگر او به شما سلام نمی‌کند؛ شما سلام کن، داداش جون! به فرزندت با عملت یاد بده. وقتی دخترت را دیدی؛ بگو: سلام علیکم، بابا جان!

■ صورتت را بر خاک بگذار، این طرف صورت، آن طرف صورت. شب‌ها بلند شو، داداش جون! اقلأ سرت را روی فرش بگذار. پروردگار این حالت را دوست دارد.

هدایت را به طور مصداقی بسازد و با عنایات الهی از انحرافات شیطانی محفوظ بمانیم.

کتاب حضرت آدم(ع) در فروردین سال ۱۴۰۲ به بهای ۱۱۰هزار تومان و در هزارو ۵۰۰ جلد در بازار عرضه شده که در ۱۳فصل با ۲۴۰ صفحه سامان یافته است.

می‌گفت این حرام است، این حرف را نزنید، غیبت است، مسخره‌اش می‌کردند. مؤمنان را مسخره می‌کردند. گناه مسخره کردن مؤمن به قدری سخت است که اگر پیغمبر هم ۷۰ بار استغفار کند، خدا نمی‌بخشد

تدارک برنامه‌های ویژه برای روزه اولی‌ها

جزئیات برگزاری نماز عید فطر به امامت رهبر معظم انقلاب اعلام شد

رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر جزئیات برگزاری نماز عید سعید فطر به امامت رهبر معظم انقلاب را اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری صدا و سیما، رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر اظهار کرد: از اذان صبح روز عید فطر درهای شمالی و شرقی مصالی امام خمینی(ره) تهران به روی نمازگزاران باز است و از ساعت ۷ صبح برنامه‌های متنوع مراسم عید آغاز و حدود ساعت ۸ نماز عید به امامت حضرت آیت‌الله خامنه‌ای اقامه می‌شود.

حجت‌الاسلام والمسلمین نوری توضیح داد: روز عید و ماه رمضان هم جنبه فردی و هم اجتماعی دارند؛ بندگی، طاعت و عبودیت بخش فردی و وحدت مسلمین جنبه اجتماعی آن دو است. وی ادامه داد: به همین دلیل شعار امسال عید فطر هم «عید بندگی و همبستگی» اعلام شد. رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر افزود: پیش از ماه مبارک رمضان برنامه‌ریزی با نهادهای مختلف و کمیته‌ها برای بهتر برگزار کردن نماز عید فطر آغاز شد و تاکنون ادامه داشته است.

حجت‌الاسلام والمسلمین نوری اضافه کرد: پلیس و شهرداری در روزهای آینده تمهیدات و محدودیت‌های آمد و شد با وسایل نقلیه عمومی و شخصی به مصلی را مفصل توضیح خواهند داد؛ این دستگاه‌ها خدمات خود را از ۵ صبح به صورت رایگان ارائه خواهند داد.

وی تأکید کرد: چون درهای جنوبی و غربی مصلی در روز عید بسته است مردم فقط از درهای بزرگراه شهید سلیمانی در شمال و خیابان قنبرزاده در شرق مصلی برای ورود برنامه‌ریزی کنند، اما برای خروج، از درهای جنوبی هم می‌توانند استفاده کنند.

رئیس ستاد برگزاری نماز عید فطر ادامه داد: بهتر است مردم به دلیل پیش‌بینی جمعیت زیاد، مهر و سجاده همراه داشته باشند و از آوردن وسایل حجیم خودداری کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نوری همچنین از ارائه برنامه‌های ویژه فرهنگی برای کودکان و نوجوانان به‌ویژه روزه اولی‌ها خبر داد و گفت: از خانواده‌ها تقاضا داریم کودکان، نوجوانان و روزه اولی‌ها همراه خود به مصلی بیاورند.

وی از برپایی ایستگاه‌های صلواتی و موکب‌های پذیرایی در درهای ورودی و خروجی مصلی خبر داد و از مردم خواست هنگام خروج عجله‌نکنند.

رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر با اشاره به نصب بنرهای اطلاع‌رسانی و بیان جزئیات و اطلاعات مراسم عید فطر در فضای مجازی و پیام‌رسان ایتا گفت: با شماره ۶۸۶۸ پیشنهادهای را دریافت می‌کنیم.

حجت‌الاسلام والمسلمین نوری ادامه داد: همچنین مراسم نماز عید سعید فطر از شبکه‌های سیما و رادیو مناسبتی رسانه ملی پخش می‌شود.

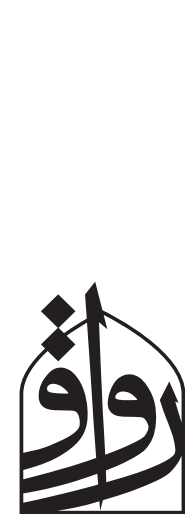
وی از حضور گروه‌های سرود و نمایش در این مراسم خبر داد و گفت: سرود اختصاصی گروه ما‌وا با موضوع شعار عید امسال رونمایی و نخستین بار به صورت زنده به سه زبان فارسی، انگلیسی و عربی اجرا می‌شود.

رئیس ستاد برگزاری نماز عید سعید فطر همچنین با اعلام برگزاری پویش ثبت عکس و فیلم به همین مناسبت، افزود: گروه تواشیح دارالسلام نیز دو قطعه در نماز عید فطر ارائه می‌دهند.

حجت‌الاسلام والمسلمین نوری در پایان اضافه کرد: چنانچه عید، روز جمعه باشد ما برای برگزاری آماده‌ایم و در صورت همزمانی عید فطر با روز جمعه، نماز جمعه در دانشگاه تهران اقامه نخواهد شد.

چه خوب ماهی است ماه رمضان؛ ماهی که در زمان پیامبر(ص) ماه «پربرکت» نامیده شد.

موعظه

سفر به سوی خدا ممکن نیست؛ مگر اینکه سحرها بلند شوی، داداش جون! باید سحرها برای نماز شب بیدار شوید ولو اینکه مختصر بخوانید. یک شب به طاعت تو نیآورده‌ام به صبح/ بیهوده رفت روز و شب و سال و ماه من

■ ۴۰ سال است که عبادت می‌کنی؛ ولی مثل مرغ پرکنده وقتی در مسجد مشغول نماز هستی، می‌خواهی زود سلام نماز را بدهی و فرار کنی، داداش جون! این برای این است که پروردگار لذت عبادتش را از تو گرفته است.